

Kafshët dhe bimët janë pjesë e:

Sa mjedise jetësore dallojmë?

Mjedisi jetësor për dhelpërën e shkretëtirës është:

Ku jeton urithi?

Cilët nga kafshët e përmendura më poshtë jetojnë pranë kënetës?

Deveja dhjamin e shtreson në:

Poli Verior është vendbanim i :

Sahara është:

Ariu polar jeton në:

Hardhuca në Maqedoni (në fotografi), paraqitur në mjedisin natyror, cili është vendbanimi i tij?

Cila shtazë jeton në këtë mjedis siç e shikoni në fotografi?

Llojet më të përhapura në shkretëtirën e Saharës janë:

Një grup turistësh nga Republika e Maqedonisë e vizituan shkretëtirën më të madhe në Afrikë, Saharën. Dëshira më e madhe e tyre ishte të hipin në:

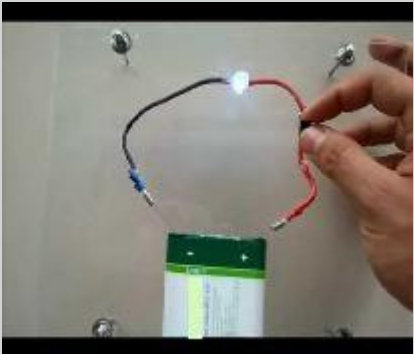
Cili nga gjykimet e përmendura e tregon pozitivisht veprimin e njeriut ndaj mjedisit jetësor?

Mbeturinat dërgohen në:

Banorët e një vendbanimi dëshirojnë që t'iu ndërtohet një rrugë e re e cila do të kalojë përmes lagjes së tyre. Për konsultime duhet të ftojë:

Çka i mundëson ariut polar të jetojë në temperatura aq të ulëta?		
Çka i mundëson ariut polar lehtë të lëvizë nëpër borë?		
Cila katastrofë ekologjike është paraqitur në këtë fotografi?		
		
Në vitin 1963 në Shkup ndodhi fatkeqësi natyrore e shkaktuar nga zhvendosja e pllakave tektonike. Për çfarë fatkeqësie natyrore bëhet fjalë?		
Anija e cila ka transportuar naftë deri te rafineria për përpunimin e derivateve të naftës u dogj dhe nafta u derdh në ujë. Për çfarë katastrofe ekologjike bëhet fjalë?		
Duke shëtitur pranë bregdetit turistët vërejtën shpezë me pendla të nxira dhe të shkatërruara, peshq të ngordhur pranë bregut dhe vendbanime natyrore të shkatërruara. Çka ka ndodhur në ujërat e detit?		
Nxënësit në klasën e katërt kanë bërë hulumtim: kanë bërë formë të malit nga argjila, në mes të malit vendosën gotë, në gotë vendosën sodë buke dhe pak uthull me ngjyrë të kuqe ushqimore, pastaj kanë shtuar ujë të ngrohtë dhe disa pika prej detergjentit për larjen e enëve. Cilën fatkeqësi natyrore e improvizuan nxënësit?		
Si pjesë e patrullës ekologjike në shkollë Jeta dhe Mete kanë mbledhur shishe plastike dhe letër. Shishet dhe letrat që i kanë mbledhur i nënshtrohen procesit të përpunimit e cila quhet:		
Maja para se të shkojë në shkollë çdo herë kontrollon vallë në shtëpi janë ç'kyçur mjetet elektrike dhe llambat. Nënkuptohe se, Maja është:		
Nxënësit e klasës katërt dhe të pestë ishin për vizitë në fabrikën e ndërtuar pranë lumit. Ata kanë vërejtur se ujërat e zeza nga fabrika përmes gypave derdhen në lum. Cili është ndikimi i njeriut për lumenjtë dhe vendbanimet përreth?		
Një grup nxënësish të klasës së IV kanë hulumtuar, së bashkë me mësuesen dhe kanë hedhë tretës uji në senf në një metër katrorë. Senfi në tretje ka bërë një iritim të ëmbël ndaj shtazëve ku mjedisi i tyre jetësor është shtresa e parë e tokës. Cilët shtazë janë paraqitur në sipërfaqen e tokës?		
1. Tre gjendjet agregate ku mund të hasen materiet janë:		
Çfarë gjendje agregate ka avulli i ujit:		
Uji midis pikave 0° C dhe 100° C çdo herë është:		
Në çfarë gjendje është uji i cili rrjedh nga çezma?		
Nëse ujin e ngrohim deri në pikën e vlimit, do të vërejmë se uji:		
Nxehtësia e ujit matet me:		
Me ngrohjen e çokollatës shndërrohet nga gjendja e ngurtë në gjendje:		

Prej çka varen vetitë e materialeve?		
Gjatë ngrohjes të trupave e matim:		
Uji shndërrohet në gjendje të ngurtë në:		
Procesi me të cilin mbeturina të caktuara përpunohen dhe me atë fitohen materiale të cilat përsëri mund të përdoren, quhet:		
Çka do të ndodhë me sheqerin e vendosur në gotë me ujë?		
Në qoftë se në një gotë me ujë vendosim vaj për ushqim, çka do të ndodhë me vajin?		
Janko dhe Rina kanë bërë hulumtim. Në enë të tejdukshme me ujë kanë vënë disa gurë të vegjël. Kanë bërë përzierjen e tyre me ujë dhe kanë vërejtur se gurët:		
Nën ndikimin e ngrohtësisë qiriu:		
Çka ndodhë me trupat e ngurtë gjatë ngrohjes?		
Kur shfaqen flluskat në ujin e ngrohur fillon procesi i:		
Proces i përpunuar nga shkrija e akullit është:		
Kur avulli i ujit ftohet përsëri shndërrohet në:		
Në fotografi është paraqitur rëra e cila derdhet. Çfarë materie është rëra?		
		
Zorani dhe Denisi në gotën me koka-kollë vendosën nga dy kube akull. Çka do të ndodhë me akullin ?		
Në orën e shkencave natyrore nxënësit kanë vënë termometër në enën me ujë. Temperatura e ujit ndodhet midis pikave mbi 0° C dhe nën 90° C. Në çfarë gjendje agregate është uji?		
Mrika derdhi 100 mililitra ujë në gotë, 100 mililitra ujë në epruvetë dhe 100 mililitra ujë në shishe. Çka ka vërejt Mrika për formën e ujit?		
Nxënësit të cilët ishin për vizitë në fabrikë vërejtën se metali i nxehtë mund të derdhet. Çka, në fakt ndodh me metalin?		
Nxënësit kanë bërë hulumtim: kanë ngrohur çajnikun në të cilin ka pasur ujë. Mbi të kanë mbajtur pasqyrë në formë të pjerrtë. I kanë vëzhguar ndryshimet që kanë ndodhur. Vërejtën se avulli i ujit nga çajniku i ngrohur avullon edhe në kontakt me pasqyrën shndërrohet në:		
Arta dhe Dejani kanë parë incizime nga vullkani më aktiv në botë. Çka është llava e cila del nga vullkani?		
Mësuesja e vendosi sfungjerin në kovë me ujë. Flluskat që mund të shihen në ujë janë:		

Në muret e jashtme të shtëpisë së Markos dhe Marisë , babai i tyre ka vënë stiropor për ta përmirësuar izolimin. Çka ndodhë me nxehtësinë brenda shtëpisë në dimër kur është izoluar mirë?		
Përçuesit e energjisë elektrike janë:		
Elementet kryesore të qarkut të mbyllur të rrymës janë:		
Burim i rrymës elektrike mund të jetë:		
Konsumator i energjisë elektrike është:		
Qelia e baterisë paraqet:		
Bateria paraqet:		
Rryma elektrike rrjedh vetëm kur:		
Çka ndodhë nëse llamba është lidhur vetëm me një tel në bateri?		
Llamba nuk ka ndriçuar. Çka ka ndodhur me qarkun e rrymës?		
Për ta lidhë kompjuterin në rrjetin elektrik nevojitet :		
Cili nga elementet vijues është komponentë e qarkut të rrymës?		
Përderisa të gjitha aparatet në shtëpi janë të kyçura, do të harxhojnë:		
Prej cilave elemente është i përbërë qarku i rrymës në fotografi?		
		
Cili është roli i ndërprerësit në qarkun e rrymës?		
Kur ndërprerësi është i hapur në qark:		
Çka ndodhë me energjinë elektrike kur llamba ndriçon?		
Për cilat pjesë të qarkut të rrymës janë karakteristike titujt/emrat: tilt, rrëshqitëse dhe „push“ (nën shtypjen me gisht)?		
Lëvizja e orientuar e grimcave në qarkun e rrymës quhet:		
Kur e kyçim TV – pranuesin, energjia elektrike:		

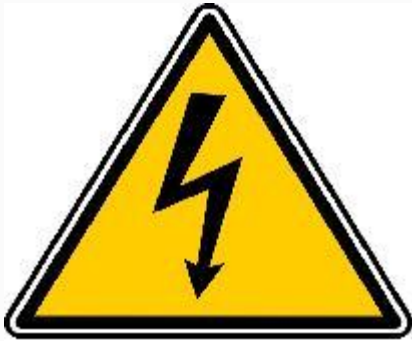
Kur e fikim llambën:

Energjia elektrike përcillet përmes:

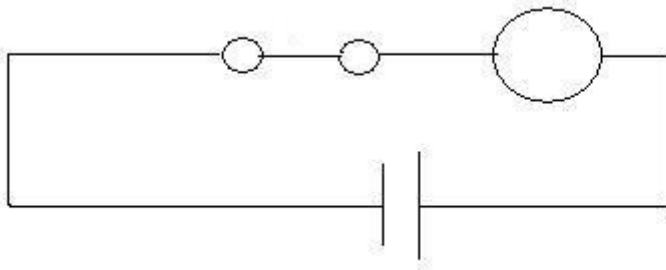
Cili nga shembujt e përmendur nuk është burim i energjisë elektrike?

Rryma elektrike në qarkun e rrymës rrjedh nga:

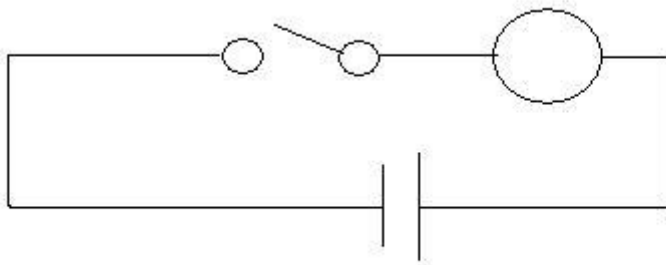
Fëmijët në rrethojën prej telit e vërejtën shenjën e dhënë në fotografi. Çka duhet të bëjnë fëmijët pasi ta shohin këtë shenjë?

Nxënësit e kanë vizatuar këtë skemë në orën e shkencave natyrore. Çka paraqet kjo?

Çfarë qark i rrymës është paraqitur në skemën e këtij vizatimi?

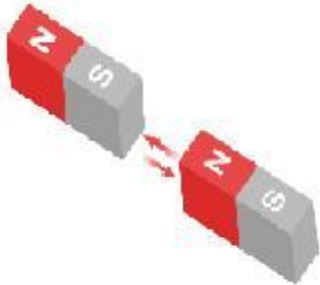

Jovani e mori telekomanduesin e televizorit dhe vërejtë se njëra nga bateritë është nxjerrë, provoi ta vendosë dhe vërejtë se bateria ka shenjat „+“ dhe „-“. Shenjat e baterisë tregojnë se ajo ka:

Nxënësit kanë bërë një qark të rrymës. Në qark kanë vendosur edhe llambë. Cili është roli i qarkut të rrymës?

Denisi duke bërë qarkun e rrymës vërejtë se për të qarkulluar rrymë në të teli patjetër duhet të jetë i lidhur me:

Nxënësit në klasën e tyre vërejtën se kompjuteri i vendosur në bankën e tyre me energji elektrike e mbush kabloja e cila ka tela të zhveshur. Nxënësit janë:

Cilët nga komponentët e theksuar elektrik i nevojiten për të bërë qark të rrymës i cili njëkohësisht do të ndriçojë dhe do të bëjë zile?		
Familja Bogdanovi për festat e Vitit Ri me llamba dekorative e zbukurojnë shtëpinë e tyre. Llambat e Vitit të Ri janë të lidhura në qark të gjatë të rrymës. Njëra nga llambat nuk ndriçonte dhe të gjitha tjerat pas saj nuk ndriçonin. Pse nuk ndriçonin llambat?		
Çka duhet të bëjë Ana me pajisjet elektrike në shtëpi kur moti është i keq?		
Çka është dhënë në fotografi?		
		
Nga rrjedh fjala magnet?		
Prej çka përpunohen magnetet artificial?		
Çfarë gjësende tërheq magneti?		
Secili magnet ka:		
Polet e magnetit janë emërtuar si:		
Polet magnetike me të njëjtin emër:		
Ngjyrat të cilat përdoren për caktimin e poleve të magnetit janë:		
Me cilat shkronja caktohen polet e magnetit?		
Si quhen gjësendet të cilat i tërheq magneti?		
Cili prej materialeve të dhëna mund të jetë magnet?		
Magneti i cili mund të rrotullohet dhe çdo herë vendoset në kahjen veri-jug, quhet:		

laneti Tokë ka bërthamë magnetike e cila përbëhet prej:		
Vegla e cila është dhënë në fotografi, e cila shërben për orientim në hapësirë quhet:		

Magnetet përdoren në mbeturinat për ndarjen e:

Në brendi të busullës gjendet:

Cilat pole magnetike i ka Planeti Tokë?

Gjilpëra magnetike e busullës vendoset në drejtim:

Magnetet nuk duhet vendosur afër:

Magnetet nuk rekomandohet të përdoren në afërsi të:

Çka është e përbashkët për të gjithë gjësendet magnetizuese?

Çka krijon magneti rreth tij?

Ari dhe argjendi janë materiale të cilët e pamundur është të jenë:

Nxënësit kanë bërë hulumtim në orën e shkencave natyrore. Duhej të vendosnin dy magnetet së bashku me polet e kundërta njëri pranë tjetrit. Për vendosjen e drejtë të magnetëve çdo herë përdoret:

Nxënësit e klasës së VI bëjnë hulumtime: kanë varur një shufër magnetike. Pasi që ajo është ndalur kanë marrë një shufër tjetër magnetike. Polin verior nga shufra magnetike e kanë ofruar pranë polin verior në magnetin e varur dhe kanë vërejtur se ato:

Nxënësit e klasës së IV kanë bërë hulumtim me hekur të zdrukthuar dhe magnet, me qëllim të vërtetojnë vallë magneti i tërheq ato të zdukthuarat dhe në cilin vend më fuqishëm. Ata vërejtën se:

Vesna dhe Valoni kanë lozur me automobila të vegjël në të cilët kishin ngjitur magnetet me shufra. Kur tërhiqen automobilat e vegjël?

Një grup i vizitorëve u nisën në udhëtim. Që më mirë të orientohen me hapësirën me vete kanë marrë busull. Duke mbajtur busullën në pëllëmbë, gjilpëra magnetike do t'ua tregojë drejtimin:

Kanoçet për lëngje janë përpunuar nga alumini. Nxënësit i kanë mbledhur sepse ato mund:

Me shufër magnetike Lana ka provuar të tërheq konservë nga çeliku dhe konservë nga alumini. Konserva nga çeliku është ngjitur në magnet, por jo edhe konserva nga alumini. Lana përfundoi se alumini është:

Nxënësit në orën e shkencave natyrore kanë bërë hulumtim me magnet. Kanë ngjitur gjilpëra të varura. Kanë vërejte se skajet e lira të gjilpërave mes veti tërhiqen sepse:

Maria ka qenë në kinema me babanë e saj. Kanë parë film për tren të shpejtë magnetik i cili lëviz në binarët prej çeliku. Në cilin parim funksionon treni magnetik?

Një grup nxënësish kanë marrë një shigjetë metalike dhe magnet. Bënë fërkimin e shigjetës me magnetin 100 herë në një drejtim, pastaj e vendosën në enë me ujë. Çka do të ndodhë me shigjetën?

Kërmilli i paraqitur në fotografi i përket grupit të shtazëve të cilat nuk kanë eshtra. Ata i quajmë:

Prej çka përbëhet skeleti?

Eshtrat janë:

Kurrizorë janë:

Cilat shtazë janë pakurrizorë?

Prej çka përbëhet kurrizi?

Trupi i njeriut ka:

Kush i mbron organet e brendshme të trupit të njeriut?

Kafka e mbron:

Brinjët e mbrojnë:

Bërrylat gjenden në:

Çka i nevojitet trupit të njeriut që të jetë në lëvizje?

Me çka bashkohen/ngjiten muskujt për eshtrat?

Për të lëvizur kafshët atyre u nevojiten:

Ku mund të furnizohemi me barëra?

Çka përdorin mjekët për të konstatuar thyerjen e eshtrave?

Brinjët e formojnë:		
Njeriu lëviz me ndihmën e:		
Thyerja e eshtrave mund të shihet me ndihmën e:		
Pakurrizori i cili ka brith quhet:		
Cilët muskuj i përdorim për përçypje?		
Bërryli, kraharori, kërdhokulla dhe gjuri janë:		
Në çifte funksionojnë:		
Funksioni i tricepsit është:		
Ashti i drejtë i madh dhe i vogël janë eshtrat:		
Kush i shkruan recetat kur dikush është i sëmurë?		
Pse oktapodi mund të futet në vrimë shumë të vogël?		
Miloti për çdo ditë shkon të ushtrojë në palestër. Ai atje më së shumti dëshiron të ngrejë peshë, duke i lakuar duart ka bërryli. Cilët muskuj më së shumti do të zhvillohen dhe përforcohen te Miloti?		
Mësuesja në orën e shkencave natyrore ka sjellë një incizim të rëntgenit në të cilin kishte të paraqitur thyerje të dy eshtrave të gjata të cilat gjenden nga nën gjuri deri te shputa. Cilat eshtra janë dhënë në incizimin e rëntgenit?		
Për ngasje të sigurt të biçikletës mësimdhënësi u sqaroi nxënësve se çdo herë duhet të mbajnë kapelë mbrojtëse. Cilët pjesë të trupit do ti mbrojmë nga lëndimi me mbajtjen e kapelës mbrojtëse?		
Gjyshja e Kelit ecë e lakuar me ndihmën e bastunit. Çdo herë i ankohet Kelit për dhimbjet në shpinë. Cila pjesë e skeletit i është lakuar?		
Në mëngjes kur Roberti është dashur të shkojë në shkollë nuk ka qenë mirë. Nëna ia ka matur temperaturën dhe vërejtë se kish temperaturë të lartë. Me cilën vegël ajo e konstatoi lartësinë e temperaturës në trupin e Robertit?		
Fëmijët të cilët kanë problem me rrugët e frymëmarrjes, me ndihmën e maskës e cila vihet në buzë, marrin barëra përmes gypit të lidhur në aparaturë. Për çfarë aparature bëhet fjalë?		
Në një mëngjes Suzana u zgjua me temperaturë të lartë, me dhimbje fyti dhe me vjellje. Nëna e saj menjëherë e ka dërguar në ambulancën më të afërt. Temperatura e lartë, dhimbja e fytit dhe të vjellja janë:		
Pas kthimit të Jetmirit nga shkolla motra e tij më e vogël me lot në sy i tregoi se motra medicinale e ka shpuar në dorë në shpatull. Jetmiri e kuptoi se në këtë mënyrë motra e tij do të pranonte imunitet artificial për disa sëmundje të caktuara infektuese. Çka pranoi motra e vogël e Jetmirit?		
Frosina dhe Stefani jetojnë me prindërit, gjyshin dhe gjyshen. Gjyshja dhe gjyshi i tyre rregullisht marrin barëra me rekomandim nga mjeku i tyre. Ku duhet të mbahen barërat në një shtëpi?		
Nëna e Ademit bisedoi me mjekun e saj dhe ai e udhëzoi të blejë vitamina nga barnatorja dhe ti merr sipas udhëzimeve të tij. Ademi i gjeti këto vitamina dhe si duhet të veprojë me ato?		
Janë është sëmurë dhe me nënën e saj ka shkuar në shtëpinë e shëndetit. Mjeku e kontrolloi dhe i rekomandoi barëra. Ku i shkroi barërat mjeku?		
Bashkënxënësi im Alimi është sëmurë dhe mjeku i shkroi barëra. Ai barërat duhet ti merr vetëm nën kontrollin e:		
Në fotografi është dhënë vegla me të cilën e matim intensitetin e zërit. Si quhet ajo?		

Delfinët dëgjojnë me ndihmën e:

. Tingulli i cili krijohet kur bie pupla është nën

Insekti më i zëshëm në botë është:

Pirun tingëllues përdorin:

Intensitetin e tingullit e matim me:

Kur oscillojnë/dridhen gjësendet, materialet dhe ajri, krijohet:

Njerëzit nuk mund të dëgjojnë zëra nën:

Dëmtim të përhershëm të dëgjimit nxisin tingujt:

Sa herë më shpejtë udhëtojnë/depërtojnë tingujt nën ujë?

Me rritjen e sipërfaqes së gjësendit tingulli/zëri mund të:

Me cilin organ i dëgjojmë tingujt?

Plotësoje fjalinë

- Sa më shumë energji të ketë vibrimi, aq më i _____ është tingulli .

Sëmundje në veshë krijojnë tingujt:

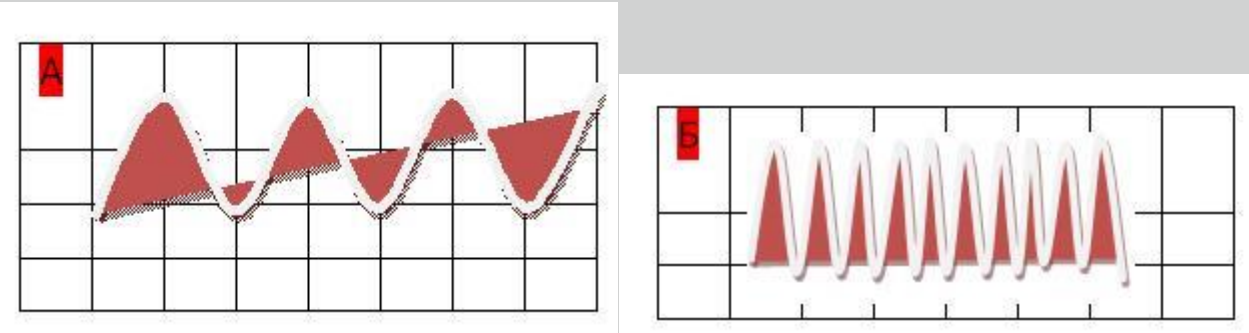
Si njerëzit të cilët punojnë në aeroport i mbrojnë veshët e tyre nga tingujt e fuqishëm?

Shumë tinguj të zëshëm mund të dëmtojnë:

Ku zëri nuk dëgjohet aspak?

Si depërton zëri në veshët tonë?

Zëri krijohet kur diçka:

Cili nga materialët e theksuar ndihmon në përcjelljen e zërit që ai të jetë më i zëshëm dhe të shkojë/depërtojë më larg?	
Izolatorë të këqij janë:	
Kur tingujt depërtojnë nëpër materiale të ndryshme:	
Zëri/tingulli do të jetë më i zëshëm atëherë kur:	
Kur bërtasim:	
Kur pëshpëritim:	
Tingullin të cilin e krijon sipërfaqja më e vogël për goditjen e defit dhe daullës është:	
Nëse ka më shumë ujë në shishe, kjo nënkupton se ka më pak ajër në shishe e cila vibron dhe kjo e bën tingullin:	
Shikoni diagramet nga osciloskopi. Cili diagram paraqet tingull më të lartë?	
	
Mësimdhënësja dhe nxënësit kanë improvizuar kitarë me tela të gjatë dhe të shkurtë. Kanë hulumtuar dhe arritën deri te njohuria se nëse teli është më i shkurtë, atëherë tingulli është:	
Babai i Lejlës punon në një studio muzikore. Ajo atje ka parë osciloskop në të cilin shihen valë në lloj të vijave të lakuara. Lejla e di se valët të cilat mund të shihen në osciloskop janë:	
Në shishe plastike nxënësit kanë futur rërë, por pjesa më e madhe e shishes është e mbushur me ajër. Me shkundjen e shishes nxënësit krijuan tinguj dhe konstatuan se:	
Jovana në dorë mbante pirun tingëllues, ndërsa Jovani gotë me ujë. Pasi Jovani e trokiti pirunin tingëllues dhe e preku në sipërfaqen e gotës me ujë, sipërfaqja e ujit në gotë filloi të lëvizë. Çka paraqet kjo përpjekje?	
Dy gota prej plastike të jogurtit të lidhura me një lidhëse të gjatë, lidhësja kalon përmes fundit të gotave, nxënësit kanë improvizuar telefon. Ratko njërin gotë e vendosi në vesh, ndërsa Mimi e tërhoqi lidhësen u largua prej tij dhe fliste me gotën tjetër. Çka vërejtën ata?	
Në telefonin celular është shkarkuar aplikacioni (fonometër). Çka do të hulumtojnë nxënësit me fonometër?	
Muzikanti i cili ishte mysafir i ftuar në orë të nxënësit e klasës IV, ekzekutonte në kitarë. Nxënësit vërejtën se ai i shtrëngoi telat e kitarës dhe me këtë:	
Kur nxënësit në një klasë janë të zëshëm, kjo u pengon nxënësve në klasat fqinje sepse:	
Kitaristi e zvogëloi gjatësinë e telit të kitarës e cila vibron dhe në atë mënyrë do të fitohet:	
Nxënësit kanë bërë hulumtim në dy gjësende të cilat vibrojnë, njëri ka qenë më i gjatë se tjetri. Nga hulumtimi konstatuan se përderisa gjësendi i cili vibron është më i gjatë, lartësia e tingullit do të jetë:	
Mësuesi iu ka dhënë nxënësve piptha për lëngje me gjatësi të ndryshme, nga më e gjata deri te më e shkurta?	

Vendi ku jetojnë bimët dhe kafshët quhet: